

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 16P/132/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4419204215
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2019:4419204215.1

Rozhodnutie

Okresný súd Nové Zámky, sudkyňou JUDr. Máriou Nagyovou, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Q. F. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. nad D., K. 6, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: V. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. nad D., K. X a Q. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. nad D., J. P. XXXX/XX, toho času ÚVTOS Želiezovce, o návrhu otca na zníženie výživného a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na zníženie výživného a úpravu styku **z a m i e t a**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ - otec mal. dieťaťa sa návrhom doručeným súdu dňa 20.08.2019 domáhal zníženia výživného zo sumy 70 eur mesačne na minimálnu sumu, pretože má exekútorov, ktorí mu neustále blokujú účty a bojí sa, že nebude vedieť platiť určené výživné. Z dôvodu neplatenia výživného sa môže ocitnúť vo výkone trestu, čo by už nechcel, pretože i toho času sa nachádza vo výkone trestu. Po návrate z výkonu trestu by sa chcel riadne zamestnať. Zároveň sa domáhal úpravy styku s mal. dieťaťom, pretože s matkou dieťaťa už nie sú spolu a boli dohodnutí, že ho bude s dieťaťom navštevovať. Keďže ho s dieťaťom už nenavštevuje, žiadal, aby jeho najbližšia rodina - matka alebo sestra mu dieťa priniesli na návštevu.

2. Matka mal. dieťaťa s návrhom nesúhlasila.

3. Súd pojednával v neprítomnosti navrhovateľa podľa § 31 CMP, ktorý mal doručenie predvolania riadne vykázané dňa 07.11.2019 a sám po vytýčení pojednávania uviedol, že súhlasí s tým, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti v zmysle podania zo dňa 21.10.2019, i napriek tomu, že predtým na výzvu súdu uviedol, že chce byť prítomný na pojednávaní.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením predložených listinných dôkazov a zistil tento skutkový a právny stav:

5. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu pod sp. zn. 4Pc/20/2017 mal súd preukázané, že návrhom zo dňa 16.08.2017 sa navrhovateľka domáhala určenia otcovstva tak, že Q. F., nar. XX.XX.XXXX je otcom mal. dieťaťa Q. F. A., nar. XX.XX.XXXX z matky V. A., nar. XX.XX.XXXX a zároveň sa domáhala úpravy práv a povinností k mal. dieťaťu. Odporca v 1. rade Q. F. vo svojej výpovedi cestou dožiadaného Okresného súdu Levice dňa 15.02.2018 uviedol, že uznáva otcovstvo k mal. dieťaťu, súhlasil s tým, aby bolo mal. dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky a súhlasil aj so sumou výživného vo výške 70 eur mesačne. Odporca v 1. rade bol vypočutý dožiadaným súdom preto, že už v tomto období bol vo výkone trestu. Rozsudkom č. k. 4Pc/20/2017-41 zo dňa 05.04.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť 29.05.2018 súd mal. dieťa Q. F. A., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať

a spravovať jeho majetok. Otec je povinný prispievať na výživu mal. dieťaťa sumou 70 eur mesačne, počnúc od 05.08.2017, vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred do rúk matky. Zročné výživné v sume 548,71 eur je otec oprávnený splácať spolu s bežným výživným v sume 20 eur mesačne, počnúc mesiacom máj 2018 do zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok. Súd konanie o určenie otcovstva k mal. dieťaťu zastavil.

5.1 Z lustrácie zo Sociálnej poisťovne mal súd preukázané, že otec mal. dieťaťa bol v období od 26.09.2017 do 06.02.2019 v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce zaradený do pracovného pomeru a následne bol opäť zaradený do pracovného pomeru v Ústave na výkon trestu a odňatia slobody od 22.01.2019 s priemerným vymeriavacím základom za obdobie od februára 2019 do augusta 2019 vo výške 172 eur.

Z prehľadu pracovnej odmeny odsúdeného počas pracovného zaradenia mal súd preukázané, že za obdobie od augusta 2018 do augusta 2019 bol príjem otca mal. dieťaťa vo výške 3 651 eur, čo mesačne predstavuje sumu 203 eur v čistom. Z príjmu otca sú vykonávané cudzie zrážky, osobné a vreckové s tým, že zrážky výživného sú realizované od júna 2018 vo výške 20 eur mesačne do marca 2019, za mesiace apríl, máj, jún vo výške 41,01 eur a za mesiace júl, august vo výške 42,04 eur.

5.2 Z rodného listu evidovaného v Knihe narodení Matričného úradu Nové Zámky, vo zväzku 160, ročník 2017, na strane 2, pod por. č. 717 mal súd preukázané, že otcom mal. dieťaťa Q. F. A., nar. XX.XX.XXXX je Q. F., nar. XX.XX.XXXX.

5.3 Úrad práce, soc. vecí a rodiny Nové Zámky potvrdil, že matka mal. dieťaťa poberá rodičovský príspevok vo výške 220,70 eur a rodinné prídavky na tri deti vo výške 73,02 eur.

6. Matka mal. dieťaťa vo svojej výpovedi uviedla, že otec mal. dieťaťa uznal otcovstvo a navrhoval výživné vo výške 100 eur a už v tom čase bol vo výkone trestu. Ona navrhovala určiť výživné vo výške 70 eur, keďže bol vo výkone trestu. Výdavky na mal. dieťa v čase posledného rozhodovania, keď malo dieťa necelý rok boli okolo 130 eur a pozostávali z nákladov na plienky 50 eur, umelé mlieko BEBA 30 eur, ošatenie, hygienické potreby 50 eur. Momentálne výdavky na mal. dieťa sú plienky 25 eur, mlieko 15 eur, strava 50 eur, oblečenie, hygienické potreby, hračky od 30 - 50 eur. Dieťa nie je evidované v žiadnej odbornej ambulancii. Výdavky v súvislosti s bývaním sú nemenné, tak ako teraz býva v spoločnej domácnosti v rodinnom dome svojho otca, ktorý poberá starobný dôchodok vo výške 370 eur. Ona poberá rodinné prídavky na 3 deti: A. R., nar. XX.XX.XXXX, na ktorého bolo určené výživné vo výške 33 eur a je platené. Na mal. V. K. A., nar. XX.XX.XXXX, na ktorú bolo určené výživné vo výške 50 eur. Poberá rodičovský príspevok vo výške 220,70 eur. Náklady na bývanie pozostávajú z mesačných zálohových platieb: plyn 120 eur, elektrina 90 eur, voda 10 eur, rozhlas a televízia 30 eur, žumpa 12,50 eur. S mal. dieťaťom navštevovala otca vo výkone trestu do jedného roka, čo bolo však veľmi náročné, pretože musela odovzdať plienky, fľašu, cumlík a momentálne, keď je už dieťa väčšie sa domnieva, že prostredie vo výkone trestu nie je pre dieťa vhodné. Nemá výhrady voči tomu, aby sa otec stretával s dieťaťom, avšak momentálne je to nevyhovujúce prostredie. S otcom dieťaťa je v telefonickom kontakte, raz do mesiaca volá on, vždy mu povie, čo je s dieťaťom, ako sa má, posielá mu fotografie. Keď bude otec doma, nemá problém, aby sa s dieťaťom stretával. Otca prestala navštevovať v októbri minulého roka, pretože sa dohodli, že sa rozídu, snaží sa s otcom komunikovať hlavne kvôli dieťaťu. Nevie, prečo bol podaný návrh, keď jej otec dieťaťa počas telefonátov neustále hovorí, že chce dieťaťu posielat' viac. Po vykonanom dokazovaní žiadala návrh na zníženie výživného a úpravu styku zamietnuť.

7. Kolízny opatrovník mal. dieťaťa v záverečnej reči žiadal návrh otca na zníženie výživného zamietnuť, pretože to nie je v záujme mal. dieťaťa, vzhľadom na zvyšujúcu sa tendenciu nákladov na mal. dieťa. Ak otec nebude platiť výživné, matka má právo žiadať náhradné výživné, ktoré sa bude následne od otca vymáhať. Návrh na úpravu styku žiadal zamietnuť z toho dôvodu, že v čase rozhodovania súdu, prostredie vo výkone trestu je pre mal. dieťa depresívne a nevyhovujúce.

8. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné sami sa živiť.

9. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

10. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

11. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnuté vynaložiť.

12. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

13. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

15. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

16. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

17. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

18. Dieťa má zo zákona právo na výživu, ide o jeho zákonný nárok. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje základný pilier celého systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej skupine osôb spoločnosti - deťom. Právo dieťaťa na výživu voči rodičom vzniká jednoznačne najneskôr narodením. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Kedy nastane takýto právny stav závisí od okolností konkrétneho prípadu pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové potreby a podobne. Súhrnne možno konštatovať, že dieťa je schopné samo sa živiť vtedy, ak je schopné samostatne uspokojovať svoje potreby. Povinnosť rodičov vyživovať svoje deti existuje ako podporný prostriedok výživy po celú dobu života subjektov tohto právneho vzťahu. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom vyplýva priamo zo zákona a nie až na základe rozhodnutia súdu. Povinnosť prispievať na výživu svojich detí je zákonnou povinnosťou obidvoch rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom zásadne trvá po celú dobu prípravy dieťaťa na budúce povolanie pokiaľ je táto doba spoločensky odôvodnená. Tak je tomu vtedy, keď sa dieťa pripravuje na svoje budúce povolanie a pokračuje vo vysokoškolskom štúdiu, ktoré nadväzuje na štúdium stredoškolské. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti sa vychádza z kritéria schopností, možností a majetkových pomerov rodičov s prihliadnutím na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa. Výživou dieťaťa na ktoré obidvaja rodičia prispievajú sa rozumie zaobstarávanie, resp. uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Potreby dieťaťa sú odstupňované jeho vekom, telesnou a duševnou vyspelosťou, zdravotným stavom a spôsobom prípravy na budúce povolanie. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd posúdiť komplexne všetky zmeny pomerov účastníkov, ku ktorým došlo do predchádzajúcej úpravy a musí tiež prihliadnuť na vývoj životných nákladov za celé obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu zakotvenú v ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Odôvodnené potreby dieťaťa sú závislé predovšetkým od jeho veku,

zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, prípadne výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nie len ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru.

19. V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy SR a čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd je garantované právo rodičov vychovávať svoje deti a naopak deťom sa potom zaručuje právo na rodičovskú starostlivosť a výchovu. Tento ústavne zaručený princíp ochrany práv teda zahŕňa zo strany rodičov zabezpečenie podmienok materiálnej a nemateriálnej povahy na to, aby dieťa mohlo dostatočne rozvíjať svoje možnosti a schopnosti vedúce k jeho uplatneniu v spoločnosti. Pokiaľ ide o materiálne podmienky, tie sa realizujú prostredníctvom povinnosti rodičov podieľať sa na vyživovacej povinnosti ku svojim deťom podľa kritérií uvedených v ustanovení § 62 ods. 2 Zákona o rodine, pričom je povinnosťou súdu pri stanovení rozsahu vyživovacej povinnosti prihliadnuť na to, v akej miere sa stará každý z obidvoch rodičov o svoje dieťa, pričom tento podiel osobnej starostlivosti by mal byť vždy zohľadnený pri posudzovaní rozsahu vyživovacej povinnosti u každého z rodičov osobitne v závislosti na veku a vyspelosti dieťaťa.

20. Po zohľadnení všetkých vyššie uvedených skutočností a litery zákona si súd osvojil právny záver rezonujúci aktuálnou judikatúrou (obsiahnutý napr. aj v náleze Ústavného súdu Českej republiky, sp. zn. IV.ÚS1181/07 zo dňa 06.02.2008), v zmysle ktorého, ak sa zbavil rodič svojim úmyselným konaním, pre ktoré bola na neho uvalená väzba a pre ktoré bol následne odsúdený na trest odňatia slobody, objektívnej možnosti plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči svojmu mal. dieťaťu, nemožno túto skutočnosť pričítať na ťarchu tohto dieťaťa, ktoré podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy SR i čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd má základné právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Opačný výklad by viedol k absurdným dôsledkom, podľa ktorého by sa rodič úmyselnou trestnou činnosťou a následným výkonom väzby, či trestu odňatia slobody po právoplatnom odsúdení „zbavil“, resp. „mohol zbaviť“ vyživovacej povinnosti voči svojmu mal. dieťaťu. Dieťa by nemalo byť postihnuté následkami chýb vlastných rodičov, i keď v mnohých prípadoch tomu nie je možné celkom zabrániť. Podľa názoru súdu skutočnosť, že rodič nedokáže zvládnuť rolu zodpovedného rodiča, ktorý by sa aspoň platením výživného (keď už ničím iným) podieľal na starostlivosti o dieťa, pričom do tejto situácie sa dostal svojim vlastným pričinením, nemôže znamenať vylúčenie tohto rodiča z výkonu všetkých jeho rodičovských povinností, ktoré mu v súvislosti s narodením vlastného dieťaťa vznikli. Bolo by v rozpore s princípmi morálky i spravodlivosti, keby rodič, ktorý vyvíja všetko svoje úsilie, aby zabezpečil starostlivosť o svoje dieťa a pracuje napr. i v ťažších pracovných podmienkach za minimálnu mzdu, bol v nevýhodnejšej pozícii ako rodič, ktorý sa dopúšťa protiprávnej činnosti, o to viac ak ide o úmyselnú trestnú činnosť násilného charakteru. Inými slovami spoločnosť by nemala dopustiť, aby niekto zo svojho protiprávneho konania profitoval v tom zmysle, že sa zbaví povinnosti, ktorá nemá len morálny rozmer ale je inkorporovaná *expressis verbis* v zákone. K argumentácii navrhovateľa, že momentálne je vo výkone trestu, kde má minimálny príjem a má rôzne exekúcie, ktoré bližšie nezdôvodnil, súd poznamenáva, že navrhovateľ mal uvedené skutočnosti zobrať do úvahy už v čase, keď súhlasil s určením výživného vo výške 70 eur v konaní o určenie otcovstva, kedy už rovnako bol vo výkone trestu zaradený do pracovného procesu s približne rovnakým príjmom. Sám navrhovateľ súhlasil s výživným vo výške 70 eur dňa 15.02.2018 s tým, že vo výkone trestu bol od 13.04.2017 v zmysle rozhodnutia Okresného súdu Nové Zámky pod sp. zn. 3T/84/2017. Dátum podmienenečného prepustenia 13.08.2020 a predpokladaný koniec trestu 13.04.2022. Navrhovateľovi bol uložený trest za krádež podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona. Súd konštatoval, že navrhovateľ je zaradený do pracovného procesu, jeho čistý mesačný príjem v zmysle prehľadu pracovných odmien za obdobie od augusta 2018 do augusta 2019 bol vo výške 203 eur mesačne. Výživné má prednosť pred akýmikoľvek inými povinnosťami, výdavkami a záväzkami navrhovateľa. Súd zdôrazňuje, že náklady na mal. dieťa sa zvýšili a budú zvyšovať vzhľadom na jeho vek. Výdavky na mal. dieťa v čase posledného rozhodovania súdu boli približne vo výške 130 eur mesačne podľa udania matky na pojednávaní v tomto konaní a momentálne sú vo výške 140 eur, ktoré pozostávajú z nákladov na plienky 25 eur, mlieko 15 eur, strava 50 eur, oblečenie, hygienické potreby, hračky 30 - 50 eur. Z týchto dôvodov s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a zákonné ustanovenia, súd mal za preukázané, že zníženie výživného do úvahy neprichádza vzhľadom na úmyselné konanie navrhovateľa, ktorý si sám zapríčinil situáciu, v ktorej sa nachádza a v neposlednom rade za rovnakej situácie súhlasil s navrhovanou výškou výživného, i napriek tomu, že v čase rozhodovania súdu o výživnom bol už vo

výkone trestu. Nijakým spôsobom sa proti určenému výživnému nebránil a v podstate podľa vyjadrenia matky i toho času počas telefonických rozhovorov udáva, že chce prispievať na dieťa vyššou sumou. Na základe týchto skutočností súd návrh otca na zníženie výživného zamietol, pretože mal za to, že nie je dôvodný.

21. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť sa na o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo, dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvoze.

22. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom, podľa ods. 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze, to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

23. Citované ustanovenie § 25 Zákona o rodine je špeciálnym ustanovením vo vzťahu k ustanoveniu § 24, keďže sa dotýka len jedného prvku rodičovských práv, a to styku s maloletým dieťaťom. Rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Tento rodič, aj keď je spravidla prevažne vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, najmä sústavného výchovného pôsobenia na maloleté dieťa, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Je na ňom, aby využíval aspoň obmedzené možnosti na to, aby aj pri nedostatku príležitostí na sústavné výchovné pôsobenie mal na výchovu dieťaťa vplyv. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove maloletého dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov, je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom.

24. Podľa čl. 41 ods. 4 ústavy starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona. Rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Ak rodičia žijú v manželstve, predpokladá sa, že svoje deti vychovávajú v zásade na základe vzájomnej dohody a v záujme maloletých detí. Zákon o rodine úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rieši v určitých špecifických situáciách osobitne, tak ako to predpokladá čl. 51 ods. 1 ústavy. Zákon o rodine preferuje dohodu rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností (§ 24 ods. 2, § 25 ods. 1, § 35 a § 36 ZR). Až keď nedôjde k dohode rodičov o výkone rodičovských práv, rozhodne o ich výkone súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa. Ústavný súd už vo svojom rozhodnutí sp. zn. PL. ÚS 26/05 vyslovil právny názor, že právna úprava styku rodičov s ich maloletými deťmi nevedie k obmedzeniu práv rodičov, ale práve naopak, prostredníctvom tejto úpravy sa prispieva k ich garancii, a preto nemôže byť v nesúlade s čl. 41 ods. 4 ústavy (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2010, č. k. I. ÚS 120/2010-15).

25. Podľa čl. 5 Základných zásad Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

26. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami, sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

27. Súd návrh navrhovateľa na úpravu styku s mal. dieťaťom navrhovaným spôsobom tak, že mal. dieťa budú nosiť na návštevy k navrhovateľovi do zariadenia na výkon trestu jeho rodinní príslušníci, matka alebo sestra zamietol v celom rozsahu. V prípade zverenia mal. dieťaťa do osobnej starostlivosti jednému z rodičov, súd upraví styk druhého rodiča s mal. dieťaťom. Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky, č. k. 4Pc/20/2017-41 zo dňa 05.04.2018 súd neupravil styk otca s mal. dieťaťom, pretože i v tom čase bol otec vo výkone trestu. Súd nepopiera, že matka navštevovala s mal. dieťaťom otca vo výkone trestu do októbra 2018, čo bolo podľa vyjadrenia matky veľmi náročné vzhľadom na podmienky pri realizovaných návštevách, s poukazom na vek mal. dieťaťa, ktoré v tom období malo približne jeden rok. Dieťa je staršie, vnímavejšie a súd mal za to, že nie je v záujme dieťaťa, aby navštevovalo zariadenie pre výkon trestu, kde nie sú vytvorené vhodné podmienky na styk otca s dieťaťom a uvedenú situáciu si spôsobil otec sám svojim správaním a konaním v rozpore so zákonom. I napriek tomu, že rodičovské práva otca mal. dieťaťa obmedzené neboli a otec má právo sýkať sa s mal. dieťaťom, je potrebné však zväžiť podmienky a okolnosti v čase rozhodovania súdu, ktoré súd považoval za nevyhovujúce, pretože otec mal. dieťaťa je toho času vo výkone trestu a dané prostredie by mohlo mať negatívny vplyv na ďalší zdravý vývoj mal. dieťaťa po každej stránke, vzhľadom na jeho vek.

28. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej

inštancie.